

Početak uzbudljive priče: kampus Muengersdorf

U ovoj epizodi „Fragmenti povijesti“, njemačka povjesničarka Barbara Schellenberger vraća nas na početak kampusa Muenghersdorf u Kölnu u Njemačkoj. Kroz njezine priče istražit ćemo kako je ova rezidencija, osnovana 1966. godine, odigrala presudnu ulogu u holističkom obrazovanju studenata iz raznih dijelova svijeta.

17.09.2024.

Barabara Schellenberger diplomirala je germanistiku, doktorirala povijest i specijalistica je za povijest njemačkog katolicizma tijekom nacionalsocijalističke ere.

Priča o Kampusu Muengersdorf u Kölnu seže gotovo šest desetljeća unatrag, do 1966. godine. Od svojih ranih dana ova je rezidencija bila otvorena studentima iz cijelog svijeta i različitih vjera. Primarna misija kampusa bila je pružiti mladim ženama cjelovito obrazovanje ukorijenjeno u kršćanskim vrijednostima, nadopunjujući njihov sveučilišni studij. U ovoj epizodi pratit ćemo prve korake rezidencije, naučiti kako je inicijativa započela i

upoznati neke od ključnih osoba u njezinoj povijesti.

Opus Dei: rani koraci u Kölnu

Povijest onoga što je sada Campus Muengersdorf započela je 12. listopada 1956., kada su tri mlade Španjolke stigle u Köln kako bi uspostavile apostolski rad Opusa Dei sa ženama u Njemačkoj. Te su mlade žene bile Carmen Mouriz, Ana María Quintana i Hortensia Viñes Rueda. Na glavnom kolodvoru u Kölnu čekale su ih dvije njemačke numerarije: Käthe Retz, docentica na Sveučilištu u Bonnu, i Marlies Kücking, koja je upravo započela svoj sveučilišni studij.

Jedna od njih, Ana Quintana, prisjetila se da ju je, kada su stigli u grad, duboko pogodio prizor tolikih zgrada koje su još uvijek u ruševinama i gradnja koja je bila posvuda. Njemačka je bila potpuno

uronjena u proces obnove nakon Drugog svjetskog rata.

Iako neću ulaziti u detalje tadašnjeg ekonomskog i socijalnog stanja u zemlji, važno je istaknuti jedan ključan detalj za našu priču: broj stanovnika iznosio je 54 milijuna, a nedostajalo je stanova. Naravno, nestašica se odrazila i na studentski smještaj, ali i na obiteljske domove. Konkretno, u Kölnu je broj studenata na sveučilištima i tehničkim školama stalno rastao, a nije bilo dovoljno studentskog smještaja da bi se zadovoljile te potrebe.

Nekoliko brojki stavlja situaciju u kontekst: početkom 1960-ih Sveučilište u Kölnu imalo je približno 15.000 studenata, od kojih su oko 3.170 bile žene. Međutim, grad je imao samo 12 studentskih domova, s ukupno 1026 mesta, a samo 235 bilo je namijenjeno ženama.

Mlade žene Opusa Dei, svjesno ili nesvjesno, odgovorile su na ovu hitnu potrebu osnivanjem rezidencije za studentice u Kölnu. Sveti Josemaría ih je zamolio da ovu sveučilišnu inicijativu razviju u apostolskom duhu. Poput rezidencija koje su nastale u Španjolskoj od 1930-ih i u drugim gradovima diljem svijeta tijekom sljedeća dva desetljeća, ova rezidencija u Kölnu pridonijela je poticanju apostolskog rada među mladima.

Ovih pet žena iz Opusa Dei nisu bile posve same u pokretanju ovog projekta. Nekoliko godina ranije, dva svećenika Opusa Dei stigla su u Njemačku: Alfonso Par i Antonio Jiménez. Nakon duge potrage, novoprdošlim ženama pronašli su stan na drugom katu zgrade u ulici Hülchrather broj 6. Iako je stan bio u lošem stanju, uz pomoć nekih poznanika i brojnih radnika, uspjeli su otvoriti rezidenciju Eigelstein, u

kojoj je boravilo 20 studenata, u roku od nekoliko tjedana. Tu je prva misa služena 2. prosinca 1956. godine.

Prve žene

Tko su bile ovih pet žena? Najstarija od tri Španjolke, Carmen Mouriz García (1925.–2017.), tada je imala 31 godinu. Studirala je u njemačkoj školi u Madridu i bila je praktična žena s odlučnim karakterom. Poput većine mladih Španjolki iz srednje klase, Carmen nije završila visoko obrazovanje, ali se obučavala za krojačicu. Za Opus Dei je saznala preko svojih sestara, koje su pohađale nastavu kršćanske formacije u rezidenciji Zurbarán u Madridu. Godine 1951. Carmen je zatražila prijem u Opus Dei kao numerarija.

Njezin praktični smisao i avanturistički duh bili su ključni u ranim apostolskim projektima Opusa Dei u Njemačkoj. Carmen je

godinama bila dio regionalne uprave Opusa Dei. Kasnije, 1981. godine, preselila se u Rim kako bi surađivala sa središnjom upravom Prelature. Godine 1988. vratila se u Španjolsku, gdje je živjela do svoje smrti 2017. godine.

Ana María Quintana (1928–2022) imala je drugačiji temperament. Rođena je u Santanderu 1928. i bila je radoznala i marljiva od malih nogu: imala je veliku želju nastaviti učiti. Kuća njezinih roditelja bila je puna knjiga, a ona je često odlazila u lokalnu knjižnicu. Godine 1949. stekla je zvanje državnog računovođe. Dok je radila u Bilbau, došla je u kontakt s Opusom Dei i 1952. zatražila prijem kao numerarija.

Ana je bila praktična i intelektualno znatiželjna. Odlično je govorila njemački i lako je osvajala ljude svojim prijateljskim karakterom.

Dugi niz godina bila je odgovorna za financijsko upravljanje u uredu regionalnog savjetovanja Njemačke. Preminula je krajem 2022. u 94. godini života, u kampusu Muengersdorf. Ona je odigrala odlučujuću ulogu u njegovoj izgradnji.

Hortensia Viñes Rueda (1929–2010), najmlađa u grupi, bila je intelektualka i akademkinja. Studirala je filologiju. Stanari su je u to vrijeme opisali kao ljubaznu i s dobrim smislom za humor. Na kraju je napustila Opus Dei i vratila se u Španjolsku, gdje je nastavila svoju akademsku karijeru. Doktorirala je na Sveučilištu Complutense u Madridu i osam godina radila u Navarri, a potom na Fakultetu informacijskih znanosti u Madridu do umirovljenja.

Dvije njemačke numerarije koje su dočekale Španjolke na stanicu u

Kölnu bile su Käthe Retz (1928.–2018.) i Marlies Kücking (1936.). Käthe je bila elegantna i odlučna žena koja je studirala psihologiju na Sveučilištu u Bonnu. Tamo je, preko kolege iz razreda, prvi put čula za Opus Dei i njegovu poruku posvećivanja svakodnevnog života u svijetu. Kako bi naučila više o ovom novom putu unutar Crkve, odlučila je studirati jedan semestar u Londonu, gdje je Opus Dei započeo svoj pastoralni rad sa ženama 1952. Käthe je 1954. zatražila prijem u Djelo u glavnom gradu Engleske.

Käthe je imala izvrsnu akademsku reputaciju. Njezina ljubaznost i zdrava upornost bili su dio razloga što je uspjela pronaći odgovarajući komad zemlje za izgradnju kampusa Muengersdorf. Godine 1960. preselila se u Austriju kako bi započela apostolsko djelovanje Opusa Dei u toj zemlji.

I na kraju, Marlies Kücking rođena je u Kölnu 1936. Njezino djetinjstvo obilježio je Drugi svjetski rat. Nakon što je njezin otac poslan u logor za ratne zarobljenike, a njihov dom djelomično uništen, njezina se obitelj preselila u kuću njezine bake na periferiji Bonna. Učila je o Opusu Dei preko učiteljice u školi. U svojim memoarima pripovijeda da je njezin susret s Opusom Dei bio "ljubav na prvi pogled".

U siječnju 1955. prvi put je prisustvovala razmatranju u Bonnu, koju je vodio svećenik koji je vrlo slabo govorio njemački. Ubrzo nakon toga, zatražila je prijem u Opus Dei kao numerarija. Živjela je u Njemačkoj do 1964., a zatim se preselila u Rim kako bi surađivala u Central Advisory, jednom od tijela koja pomažu u upravljanju Opusom Dei. Trenutno radi u Generalnom arhivu Prelature u Rimu.

Posjet Josemarije Escrive

Deset mjeseci nakon što su prve numerarije stigle u Njemačku, sveti Josemaría Escrivá posjetio je Köln, u pratnji blaženog Álvara del Portilla. Prvi put je slavio misu u ženskom centru u Njemačkoj, a nakon toga je proveo vrijeme s njima. Napomenuo je da mu se svidjela kuća i jednostavan, ali ukusan način na koji je namještena, što ga je podsjetilo na prvu studentsku rezidenciju u ulici Ferraz u Madridu. Potaknuo ih je da sanjaju o velikoj i modernoj kući za otvaranje nove rezidencije. U svojim memoarima Marlies Kücking piše:

„Ideja da tražimo dobru kuću koja bi mogla primiti velik broj studenata mogla se činiti ludom: jedva smo uspijevali pokriti najosnovnije troškove! Bilo nas je malo, a još manje koji su zarađivali plaću. (...) Kasnije sam shvatio da je njegov vrlo ljudski, a opet nadnaravan način

poticanja apostolskih aktivnosti proizašao iz njegova svetog života. Nije želio da se brinemo o našoj trenutnoj situaciji, ali nas je želio potaknuti da potražimo veću kuću kako bismo svojim apostolskim radom mogli doprijeti do više ljudi. Nije da je očekivao da će materijalna sredstva pasti s neba, ne: ali kao dijete Božje, pouzdao se u božansku providnost. Ta ga je vjera nagnala da postigne stvari koje su, iz čisto ljudske perspektive, bile nemoguće.”

Velika, moderna rezidencija

Mlade su žene vrlo ozbiljno shvatile prijedlog Utemeljitelja. Prvi veliki izazov bio je pronaći odgovarajući komad zemlje. Nije bilo lako. Kad su konačno našli nešto prikladno, bilo je preskupo. Taj je proces trajao gotovo četiri godine, svojevrsni tobogan nadanja i razočarenja.

Godine 1958. i 1960. sveti je Josemaría nekoliko puta posjetio

centre u Njemačkoj dok je putovao u druga mjesta. Jednom prilikom, nakon povratka u Rim, s divljenjem je primijetio da je ono što njegove kćeri rade u Kölnu s malo novca i puno ljubavi prema Bogu poput čuda.

Početna grupa od pet žena postupno je rasla, a nekoliko drugih ljudi postalo je oduševljeno projektom izgradnje nove rezidencije, uključujući same stanovnike i neke žene koje su se upoznale s Djelom.

Jedna od njih bila je Helene Steinbach (1924.-1984.), koja je 1957. zatražila prijem kao prva žena suradnica u Njemačkoj. Helene je radila u ljekarni u blizini katedrale u Kölnu. Među klijentima joj je pozornost često plijenio jedan muškarac elegantnog izgleda; dolazio je ujutro noseći misal, sugerirajući da svakodnevno prisustvuje misi u katedrali. Jednog dana ga je izravno

upitala mogu li ga ona i prijateljica posjetiti kako bi razgovarali o važnom projektu. Marlies Kücking se prisjeća:

„Gospodin je, iznenadjen, pristao. Tako su Carmen i Helene otišle u hotel Excelsior i objasnile mu da planiraju izgraditi studentsku rezidenciju. Naravno, razgovarale su s njim i o Opusu Dei. Gospodin, Wilhelm Ritter von Winterhalder, bio je impresioniran njihovom vjerom i pouzdanjem.“

Saznali su da je muškarac radio u Thyssenu, velikoj tvrtki za proizvodnju čelika. Zainteresirao se za projekt i obećao da će ga predstaviti dr. Fritzu Weckeru, članu uprave tvrtke u Kölnu. U početku je dr. Wecker mislio da je to luda ideja. Međutim, nakon što je posjetio rezidenciju Eigelstein kako bi saznao više, predomislio se i obvezao se platiti zemljište za novu rezidenciju.

Unatoč naporima žena, nisu mogle pronaći odgovarajuću parcelu, pa je dr. Wecker od gradskog vijeća uspio osigurati veću parcelu od očekivane. Imala je 2500 četvornih metara, nalazila se zapadno od Kôlna, u blizini sveučilišta i samo nekoliko minuta od Kineziološkog fakulteta.

Potkraj kolovoza 1961. potpisani je ugovor o zemljištu: omogućena je još jedna "nemoguća" stvar. U znak zahvalnosti, žene Djela pozvale su dr. Weckera i njegovu suprugu na ručak u rezidenciju Eigelstein. Napomenuo je da je prilikom posjeta Eigelsteinu uvidio da se ondje ne gubi vrijeme i da se radi s veseljem. Bilo mu je dragو pomisliti da će i buduća rezidencija biti ista.

Sljedeća faza uključivala je pronalaženje sredstava za izgradnju zgrade. Činilo se da izvanredan gospodarski rast Savezne Republike Njemačke od sredine 1950-ih

podrazumijeva povoljne uvjete za prikupljanje sredstava, ali nije bilo tako. Osigurati novac bio je značajan izazov.

Slijedeći primjer svetog Josemarije, tražili su zagovor svetog Nikole, zagovornika Opusa Dei za ekonombska pitanja. Malo po malo počele su stizati male i srednje donacije. Izradili su i plan financiranja projekta, koji je uključivao i dobivanje javnih sredstava, zbog njegove obrazovne važnosti za društvo. Između 1962. i 1964. prošli su mnoge birokratske procese i razgovore s vlastima, popraćene molitvama za povoljne odgovore. Napokon su, nakon više od dvije godine čekanja, dobili službena jamstva za sufinanciranje.

U međuvremenu je Crkva u Kölnu poduprla apostolsko djelovanje Opusa Dei. I kardinal Frings i generalni vikar Kölna, Joseph Teusch,

podržali su projekt i pridonijeli financijskim sredstvima kako bi se on ostvario.

Izgradnja, opremanje i svečano otvorenje

Uloga mladih žena kao “graditeljica” projekta nije bila ništa manje izazovna od one u osiguravanju finansijskih sredstava. Morali su pregovarati i birati između različitih ponuda, materijala i tehničkih rješenja, a sve bez ikakvog iskustva u gradnji. Bilo je veliko olakšanje kada je sveti Josemaría Escrivá organizirao arhitekta da im pomogne u kolovozu 1957., a prve skice su dobili 1961.

Završna faza projekta uključivala je opremanje kuće s vrlo malim proračunom. Praktički su ispraznili tavane svojih prijatelja i poznanika. Radnici su bili iznenađeni kada su vidjeli da se toliko starog namještaja stavlja u novu kuću. Dulce Sillero,

kreativna direktorica objekata, obnovila je stari namještaj, pa čak i napravila originalne stolce od dijelova kreveta. Neke su žene šivale zavjese, a zajedno su radile završne detalje.

Početkom veljače 1966. prve su se žene preselile u novi studentski dom kako bi nadzirale i obavljale posljednje zadatke. Velečasni José María Hernández Garnica slavio je prvu misu 13. ožujka 1966. u prostoriji koja je bila postavljena za privremenu upotrebu.

Nekoliko mjeseci kasnije, u svibnju, nova je rezidencija službeno otvorena. Nazvali su ga Muengersdorf, po kvartu u kojem se nalazi.

Otvorenje su proslavili predavanjem profesora Werner Beinhauera (1896.-1983.), profesora romanske i hispanske filologije na Sveučilištu u Kölnu, u dvorani. Kuća je bila puna

studenata. Ovaj događaj označio je početak dugog niza akademskih aktivnosti u suradnji sa Sveučilištem u Kölnu.

Gledajući unatrag

Prošlo je gotovo deset godina napornog rada otkako je Utemeljitelj tim mladim ženama povjerio zadatak izgradnje velike i moderne studentske rezidencije u Kölnu. Iz ljudske perspektive, postigli su izvanredan podvig, ali u njihovim očima jednostavno su s povjerenjem slijedili Utemeljiteljev savjet i oslanjali se na Božju providnost. U isto vrijeme, broj žena u Opusu Dei u Njemačkoj značajno je porastao, a neke su pridonijele apostolskom širenju u Nizozemskoj, Austriji i Švicarskoj.

Tijekom gotovo 60 godina od inauguracije studentskog doma Muengersdorf, u njemu je živjelo ili sudjelovalo u njegovim aktivnostima

više od tri tisuće studentica iz 84 zemlje. U to vrijeme kroz Muengersdorf su prolazili značajni pisci, umjetnici, političari i suvremeni mislioci. Organizirani su seminari, diskusione grupe i konferencije te razni društveni projekti. Mlade žene koje sudjeluju u ovim aktivnostima rastu kao osobe i građanke, a ako žele i kao vjernice.

Godine 2009. zgrada je renovirana, a ime Muengersdorf Student Residence promijenjeno je u "Campus Muengersdorf", koncept koji obuhvaća tri prostora u jednom: sveučilišnu rezidenciju, domaći centar za upravljanje i konferencijski centar. I njegova infrastruktura i njegove aktivnosti ažurirane su kako bi zadovoljile potrebe studenata 21. stoljeća.

Od 2017. sedmi kat rezidencije posvećen je pilot projektu "međugeneracijskog življenja",

konceptu koji je danas vrlo popularan u Njemačkoj, gdje također borave i starije osobe. Upravo u ovoj zgradbi u 94. godini preminula je Ana Quintana, jedna od pionirki "projekta Muengersdorf". Jako su je cijenile mlađe stanarke s kojima se sprijateljila tijekom svog volonterskog rada kao recepcionarka u domu. Ovaj projekt potiče bogatu razmjenu između žena različitih generacija, gdje one svakodnevno uče i uživaju u međusobnom društvu.

---

pdf | document generated automatically from <https://opusdei.org/hr-hr/article/pocetak-uzbudljive-price-kampus-muengersdorf/> (28.06.2025.)